

STUDIUL RESTURILOR DE FAUNĂ NEOLITICĂ DIN STAȚIUNEA TĂUALAŞ

Materialul osos care provine din stațiunea neolică Tăualaș—Deva aparținând culturii Turdaș (săpăturile tov. Hortensia Dumitrescu) este constituit dintr-un număr destul de mic de piese, reprezentind fragmente mici de oase, coarne și dinți. Numărul total de fragmente este de 50. Toate aceste resturi osoase aparțin mamiferelor. Caracterul foarte fragmentar al materialului atestă că suntem în prezență unor „resturi menajere“.

Tabelul I prezintă lista speciilor identificate, frecvența lor absolută și procentuală (pe fragmente și indivizi).

Tabelul I

Numărul absolut și relativ al pieselor și al indivizilor corespunzători repartizați pe specii și grupe

Specia sau grupa	Fragmente		Indivizi	
	Nr. abs.	%	Nr. abs.	%
1. Sus scrofa ferus	2	4%	2	11,75%
2. Sus scrofa domesticus	2	4%	2	11,75%
3. Cervus elaphus	2	4%	2	11,75%
4. Capreolus-capreolus	3	6%	2	11,75%
5. Bos taurus	38	76%	6	35,36%
6. Capra hircus	2	4%	2	11,75%
7. Ovicaprinae*	1	2%	1	5,89%
Total Maim. Domestice	43	86%	11	64,75%
Total Maim. sălbatrice	7	14%	6	35,25%
Total general	50	100%	17	100,00%

Tabelul II prezintă repartiția fragmentelor după specii și piese anatomicе.

Analiza cifrelor inscrise în tabelul I ne arată o predominanță a resturilor animalelor domestice asupra celor sălbatrice (86% față de 14%).

Dintre animalele domestice, bovinele prezintă procentul cel mai ridicat. Dacă bovinele sunt reprezentate prin 38 fragmente osoase (adică 76% din totalul fragmentelor), aparținând la un maximum de 6 indivizi, dintre care doi indivizi tineri, porcinele sunt reprezentate numai prin două fragmente osoase, aparținând la doi indivizi, dintre care unul este tânăr.

Grupul ovicaprinelor este reprezentat printr-un număr de trei fragmente. Dintre acestea, două sunt fragmente de coarne, care aparțin speciei *Capra hircus*. Caracteristicile acestor fragmente ne arată că ele provin de la doi indivizi diferenți. Cea de a treia piesă este un fragment de mandibulă, care nu a putut fi

Tabelul II

Repartiția materialului paleofaunistic de la Tăualaș pe specii și piese anatomicice

Pieze	Nr. fragmente		Nr. indivizi
	dr.	stg.	
<i>Sus scrofa ferus</i>			
Maxilar superior	1	—	1
Dinți izolați	1	—	1
<i>Sus scrofa domesticus</i>			
Maxilar inferior tinăr	1	—	1
Fragment craniu	1	—	1
<i>Cervus elaphus</i>			
Coarne	2	—	2
<i>Capreolus-capreolus</i>			
Coarne	1	—	1
Falanga I	1	—	1
Falanga III	1	—	1
<i>Bos taurus</i>			
Coarne	—	3	3
Maxilar inferior adult	1	1	1
Maxilar inferior tinăr	—	2	2
M ₃ inferior	1	—	
Dinți izolați	9	—	
Coaste	2	—	
Vertebre	3	—	
Humerus	—	1	1
Radius	—	1	1
Tibia	1	1	2
Astragal	2	1	2-3
Falanga I	6	—	2
Falanga II	2	—	1-2
Fragm. nedeterminabile	1	—	
<i>Capra hircus</i>			
Coarne	1	1	2
<i>Ovicaprinae</i>			
Maxilar inferior	1	—	1

determinat pînă la gen, dat fiind lipsa de criterii diferențiale între genul *Capra* și genul *Ovis*, pentru porțiunea existentă.

Referindu-ne la resturile mamiferelor sălbaticice, constatăm că ele sunt reprezentate printr-un număr foarte mic. Aceste resturi osoase aparțin, aşa cum reiese și din tabelul I, următoarelor specii:

1. *Sus scrofa ferus* (mistrețul), reprezentat printr-un fragment de maxilar superior cu molare și un dintă izolat, aparținind la doi indivizi diferiți.

2. *Cervus elaphus* (cerbul), reprezentat prin două fragmente de coarne, care aparțin la doi indivizi diferenți.

3. *Capreolus-capreolus* (căpriorul), reprezentat prin trei fragmente, un fragment de corn, un fragment falanga I și un fragment falanga III. Judecind după caracteristicile acestor fragmente, ele aparțin la doi indivizi diferenți.

Examinarea oaselor de bovine ne indică o variabilitate destul de largă a taliei, pornind de la forme relativ mici, dar ajungând la forme de talie mare. Formele de talie mică și mijlocie par însă să predomine (tabelul III).

Tabelul III

Variabilitatea dimensiunilor la cîteva piese osoase de bovine

Piesa	lungimea totală	lărg. epif. inf.	diam. ant.-post. epif. inf.
1. Radius	—	86 mm	59 mm
2. Tibia	—	69 mm	55 mm
<hr/>			
Piesa	lungimea totală	lărg. epif. sup.	diam. ant.-post. epif. sup.
1. falanga I	58 mm	28 mm	32,5 mm
2. falanga I	63 mm	28,5 mm	33,0 mm
3. falanga I	63 mm	31,0 mm	31,0 mm
4. falanga I	63 mm	35,0 mm	33,5 mm
5. falanga I	64 mm	29,5 mm	33,0 mm
6. falanga I	68 mm	38,0 mm	39,0 mm

MARIA BULAI-ȘTIRBU